

Otázka: Výslovnost v latině

Předmět: Latinský jazyk

Přidal(a): vnl.xf

Latina:

- [Délka samohlásky](#)
- [Přízvuk](#)
- [Gramatické pojmy](#)
- [Deklinace](#)
- [Konjugace](#)
- [Předložky](#)

Výslovnost

- i čteme jako i
- i čteme jako je - na začátku před samohláskou, uvnitř slova mezi samohláskami
- ae čteme jako é
- oe čteme jako é
- c čteme jako k - c je před a, o, u, před samohláskou nebo na konci slova
- c čteme jako c - pokud neplatí předchozí bod
- di, ti, ni čteme jako dy, ty, ny
- ti čteme jako ci - před samohláskou
- qu, gu čteme jako qv, gv
- s čteme jako z - mezi samohláskami a mezi souhláskami m, n, d, l a samohláskou
- ex čteme jako egz
- ph čteme jako f

Délka samohlásky

- určuje ji ležatá čárka nad samohláskou

Přízvuk

- na první slabiku
- u více slabičných slov závisí na délce slabiky
  - přirozená délka
  - délka polohou (za krátkou slabikou je skupina souhlásek)
  - přízvuk je třeba hledat od zadu
  - sá|nant|ur - přízvuk nant
  - clá|cicula - přízvuk cu
  - medicína - přízvuk cí
  - je-li 2. slabika od konce krátká, přesouvá se přízvuk na 3. slabiku od konce

Gramatické pojmy

- kořen (základ slova) + kmenotvorná samohláska + ohýbací přípony
- kořen (základ slova) + kmenotvorná samohláska = kmen slova
- kmenotvorná samohláska + ohýbací přípony = koncovka
- příklad - vénárum
  - vén - kořen
  - véná - kmen
  - árum - koncovka
  - rum - ohýbací přípona

Deklinace

- substantiva (podstatná jména) - 5 deklinací
- adjektiva (přídavná jména) - 3 deklinace

- pády:
  - 1. nominativ
  - 2. genetiv
  - 3. dativ
  - 4. akuzativ
  - 5. vokativ
  - 6. ablativ
- číslo
  - singulár - sg.
  - plural - pl.
- rod
  - maskulinum - m
  - femininum - f
  - neutrum - n

Konjugace

- verba (slovesa)
- čas
  - přítomný - praesens
- způsob
  - oznamovací - indikativ
  - rozkazovací - imperativ
  - neurčitý - infinitiv
- rod
  - činný
  - trpný

Předložky

- se 4. pádem
  - ad - k, při, u
  - ante - před
  - apud - u
  - circum - kolem, okolo

- contrá - proti
- infrá - pod
- inter - mezi
- per - skrz
- post - po, za
- prope - blízko, u
- suprá - nad
- tráns - přes
- s 6. pádem
  - á (ab) - od
  - cum - spolu
  - dé - o, ze, z
  - é (ex) - ze, z
  - pró - pro
  - sine - bez
- se 4. i s 6. pádem
  - in - v, na, do
  - sub - pod